

Jaarverslag 2016

Investeren in missionair werk

Evangelie & moslims

Inhoudsopgave

Woord vooraf	2
1. Motiveren en toerusten van gemeenteleden	3
Thema-avonden en themadiensten in kerken	3
Cursussen en Zomerschool	3
Toerustingslectuur & website	4
Advies en toerusting vanuit het landelijke centrum	4
2. Begeleiden en ondersteunen van missionair werk	5
Bruggenbouwers	5
Vrouwenwerk	5
Jongeren- en Studentenwerk	6
Training evangelisten	6
Missionaire samenkomsten en gemeenschapsvorming	7
Missionaire media	7
3. Ondersteunen en bemoedigen gelovigen van moslimachtergrond	8
Samenwerking met plaatselijke gemeenten	8
Begeleiding rondom de doop	9
Samenkomsten en conferenties	9
4. Bestuur en samenwerkingsverbanden	11
Bestuur en participanten	11
Samenwerkingsverbanden	11
5. Personeel & Organisatie	12
6. Toekomstperspectief	13
7. Jaarrekening 2016	14

Woord vooraf

In dit jaarverslag ontvangt u een overzicht van het werk van Evangelie & Moslims in 2016. Evangelie & Moslims is een interkerkelijke stichting voor getuigenis en dienst onder moslims in Nederland. Evangelie & Moslims stimuleert en ondersteunt christenen en christelijke gemeenschappen om moslims in ons land gastvrij uit te nodigen, in woorden en daden te laten zien wie Jezus Christus voor ons wil zijn en samen Hem te volgen als Redder en Heer. Evangelie & Moslims ondersteunt christenen met een moslimachtergrond om als deel van een christelijke gemeenschap Jezus te volgen en een goed getuigenis te geven naar anderen. Ons werk omvat de volgende drie kerntaken:

- Motiveren en toerusten van gemeenteleden om de hoop van het evangelie te delen met moslims.
- Begeleiden en ondersteunen van plaatselijke kerkelijke gemeenten om bruggen te bouwen naar de moslimgemeenschap in hun omgeving.
- Ondersteunen en bemoedigen van nieuwe gelovigen om een volwaardige plek in te nemen als volgeling van Jezus in een plaatselijke christelijke gemeente.

Evangelie & Moslims is er ten dienste van de kerk in Nederland, om de kerk te helpen bij haar roeping het getuigenis van Jezus in woorden en daden uit te dragen in de ontmoeting met moslims. We zijn dankbaar dat deze roeping door zovelen in de kerk herkend en gesteund wordt. Dankzij die steun hebben we dit jaar veel kunnen investeren in missionair werk, waarop we Gods zegen zagen. We danken al de christenen in het land die met hun gebeden en gaven verbonden waren met de missie van Evangelie & Moslims. We danken de kerken en organisaties die ons werk mede mogelijk maken.

Voor wie dit jaarverslag een eerste kennismaking is, doen we een beroep om betrokken te raken bij ons werk. Of we nu veel of weinig moslims in onze eigen omgeving ontmoeten, samen zijn we als gemeente van God geroepen het kostbare evangelie ook te delen met onze moslimmedelanders. Wanneer we ons gezamenlijk inzetten, kunnen we ons ook samen verheugen over Gods zegen waar we naar uit zien!

Namens het bestuur van Evangelie & Moslims,
Ds. Wiggert Teeuwissen (voorzitter).

Namens de medewerkers van Evangelie & Moslims,
Ds. Cees Rentier (directeur).

Leidraad voor de uitvoering van ons werk is de visienota 'Hoop om te delen met passie en respect' die begin 2013 is vastgesteld. Deze nota is terug te vinden op onze website en ook te bestellen.

1. Motiveren en toerusten van gemeenteleden

De grote stroom vluchtelingen die in het najaar van 2015 via Turkije naar ons land kwam, vormde voor veel kerken een wake-up call. Evangelie & Moslims is blij dat veel kerken zich bleven inzetten voor nieuwkomers, toen in de loop van 2016 de locaties voor noodopvang gesloten werden en het aantal asielzoekers sterk afnam. Veel Syrische en Irakese asielzoekers hebben inmiddels een verblijfsvergunning en woonruimte gekregen en de gezinshereniging is op gang gekomen. Ondertussen ging de strijd in Irak en Syrië verder en kostte ook in 2016 aan tienduizenden het leven. Er is op dit moment geen enkel perspectief dat degenen die hier asiel vonden, kunnen terugkeren. De grootste uitdaging ligt daarom nog voor ons: het helpen van deze nieuwe medelanders om een nieuw thuis te vinden en een bestaan op te bouwen. Biedt de christelijke geloofsgemeenschap hen een thuis?

Evangelie & Moslims is door de kerken opgericht om de plaatselijke gemeenten en gemeenteleden te ondersteunen bij het opzetten van missionair werk onder moslims. Via tientallen themadiensten, gemeente-avonden en cursussen konden we honderden gemeenteleden verder helpen. Gemeenteleden komen in woonomgeving, op school, universiteit of op het werk, of via kerkelijke activiteiten moslims tegen. Het is van groot belang dat zij in deze situaties op een aansprekende manier getuige zijn van Jezus.

Thema-avonden en themadiensten in kerken

Tal van kerkelijke gemeenten nodigden Evangelie & Moslims uit voor een toerustingsavond. Soms vanwege de contacten met asielzoekers, soms vanwege het feit dat christenen in de samenleving bij onderwijs en werk steeds meer met moslims te maken krijgen.

Ouders vanuit een christelijke gemeente vroegen zich af hoe zij moesten omgaan met moslimouders en moslimkinderen op de christelijke school waarop ook hun eigen kinderen zitten. Moet het toelatingsbeleid strenger? Mag je kinderen laten spelen met moslimkinderen? Vier je het Suikerfeest op school? Lees je uit de Bijbel als er een moslimvriendje mee eet? Praktische en basale vragen waar een medewerker van Evangelie & Moslims hen verder mee kon helpen.

Cursussen en Zomerschool

Evangelie & Moslims ontwikkelde in 2014 de cursus Insjallah. De cursus focust erop om in de daadwerkelijke ontmoeting met moslims het evangelie te delen. In de cursus ontdekken cursisten op welke manier God hen kan gebruiken in de ontmoeting met moslims. De contactmomenten met moslims tijdens de cursussen, zijn bedoeld om de drempel te verlagen tot daadwerkelijk en blijvend contact met moslims in de eigen omgeving.

De cursus werd zowel op het kantoor van Evangelie & Moslims in Amersfoort aangeboden als verspreid over het land in kerkelijke gemeenten.

Al sinds de oprichting verzorgt Evangelie & Moslims centraal in het land de Zomerschool in juni. Een intensieve bezinnings- en toerustingsweek voor het omgaan met moslims. Deze Zomerschool is ook erkend binnen het kader van de Permanente Educatie voor predikanten. De 34 deelnemers gaven aan zowel op praktisch als op theoretisch niveau verder te zijn geholpen. Voor sommigen hielp hen dat bij de bezinning op het eigene van het christelijk geloof en voor de meesten hielp het vooral ook om nieuwe stappen te zetten in het missionaire contact met moslims dat ze hebben.

Toerustingslectuur & website

Via www.evangelie-moslims.nl zijn diverse publicaties te bestellen en veel materialen te downloaden die bedoeld zijn om gemeenteleden toe te rusten voor de ontmoeting met moslims. Een deel daarvan is gericht op jonge gemeenteleden. Materiaal voor catechese en jeugdwerk.

Advies en toerusting vanuit het landelijke centrum

Veel missionair actieve gemeenteleden en voorgangers zoeken telefonisch en via het internet contact met Evangelie & Moslims voor advies en toerusting. Ook op deze manier kon Evangelie & Moslims honderden gemeenteleden verder helpen. Via het *infobulletin* en via de digitale nieuwsbrieven houdt Evangelie & Moslims enkele duizenden gemeenteleden op de hoogte van ervaringen in het missionaire werk, cursussen, nieuwe publicaties, etc.

Het *infobulletin* verschijnt 4x per jaar en wordt in een oplage van circa 6500 stuks toegezonden aan gemeenteleden die bij het missionaire werk met moslims berokken willen zijn. U kunt zich als abonnee opgeven via onze website www.evangelie-moslims.nl

2. Begeleiden en ondersteunen van missionair werk

Bruggenbouwers

In een groeiend aantal christelijke gemeenten is er gericht missionaire aandacht voor moslims en zijn daarvoor gemeenteleden vrijwillig of betaald werkzaam. We noemen hen *bruggenbouwers*. Bruggenbouwers zijn voor Evangelie & Moslims gemeenteleden die een specifieke missionaire taak onder moslims op zich nemen. Met circa 100 bruggenbouwers onderhoudt Evangelie & Moslims regelmatig contact en ondersteunt hen in hun werk waar dat nodig is met raad en daad. Enkelen richten zich op bepaalde etnische groepen of asielzoekers door het hele land of een deel daarvan. In april organiseerde Evangelie & Moslims een bruggenbouwersavond met als thema 'omgaan met illegalen'. Henk Bouma en Marnix Visscher (Gave) vertelden over praktische en juridische aspecten van dit vraagstuk. In oktober hadden we als spreker op de bruggenbouwersavond Henri Aoun, die als spreker voor de Rabita-conferentie in het land was. Hij sprak over opvoeding en cultuurverschillen.

Er is nog steeds behoefte aan missionair werk dat bewust dáár begint waar moslims zijn, in hun eigen context. Juist in een voor hen vertrouwde setting, waar ze zichzelf kunnen zijn, laten moslimmedelanders zich uitdagen door het evangelie. Evangelie & Moslims zet zich er daarom voor in dat men bij christelijk kinderwerk, jongerenwerk, studentenwerk en vrouwenwerk ook de brug slaat naar de moslimgemeenschap.

Vrouwenwerk

Evangelie & Moslims onderhoudt een netwerk van intussen enkele honderden christenvrouwen die in hun eigen omgeving moslimvrouwen uitnodigen om elkaar te leren kennen en samen kennis te maken met de boodschap van de Bijbel. Dit vrouwenwerk vraagt om een lange termijn investering waarbij missionaire presentie en diaconale betrokkenheid gecombineerd worden. Door middel van een landelijke toerustingsdag, werkmaterialen en ondersteuning ter plaatse, helpt Evangelie & Moslims bruggenbouwers verder. De Naïma-vrouwendag werd in maart voor de 18^e keer gehouden. De ongeveer 140 christenvrouwen waardeerden deze dag van ontmoeting en toerusting. Het onderwerp dit jaar was: 'Leef en lijd mee met moslimvrouwen'. Eerst was er een getuigenis van Sabahat, een vrouw met Turkse achtergrond, en daarna een bijdrage van de Iraanse Sara.

Een reactie van een deelnemer van de Naïma-vrouwendag: *Het belang van contact maken met vluchtelingen werd weer heel duidelijk. Het hielp me dat Sara het had over motieven waarom je vluchtelingen zou willen helpen en hoe je het beste tegen het lijden van deze mensen aan kunt kijken. Dat je het niet als 'zielig' op afstand houdt, maar dat je eerlijk naar jezelf kijkt hoe je om gaat met tegenslagen in het leven.*

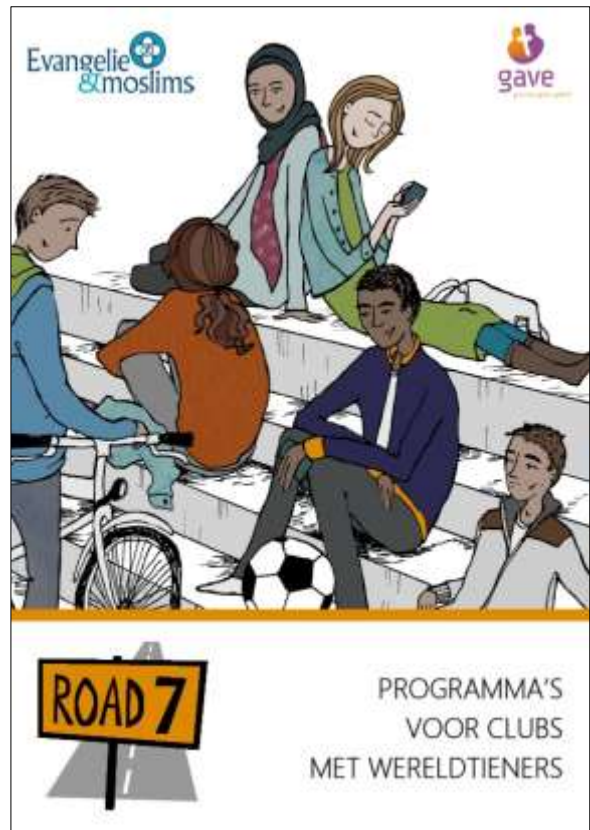

Jongeren- en Studentenwerk

Evangelie & Moslims investeert al vele jaren in missionair jongerenwerk. Veel moslimjongeren ervaren dat zij weinig perspectief hebben vanwege hun achtergrond. Evangelie & Moslims rust jongerenwerkers toe en biedt materialen om deze moslimjongeren hoop te bieden.

Omdat missionaire tienerwerkers bij de doelgroep van migranten- en asielzoekerstieners geconfronteerd werden met een gebrek aan passend materiaal, heeft Evangelie & Moslims samen met stichting Gave twee jaar gewerkt aan de ontwikkeling hiervan. In 2016 werd dit tienerwerkpakket 'Road 7' afgerond. Road7 bestaat niet alleen uit een werkpakket met 25 programma's die de jongerenwerkers stap voor stap helpt bij het opzetten van het programma en omgaan met de doelgroep, maar ook met een complete website waar het gehele team kan inloggen en alles wat ze nodig hebben kunnen downloaden. De eerste tienerclubs werden in 2016 getraind voor het gebruik van Road 7.

Voor het toerusten van christelijke studenten werkt Evangelie & Moslims samen met IFES-Nederland. Evangelie & Moslims biedt christenstudenten achtergrondinformatie en helpt hen om contact te leggen met moslimstudenten en daarbij iets te delen van het christelijke geloof.

Training evangelisten

Eind 2015 is Evangelie & Moslims een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met het internationale trainingsinstituut ETC. In 2016 zijn er samen met ETC drie trainingsweekenden aangeboden in Nederland waar Arabischtalige christenen werden toegerust, om samen met de Nederlandse kerken, zich concreet in te gaan zetten voor de missionaire taak naar moslims in Nederland. Het gaat om een meerjarige trainingsprogramma met huiswerk en praktijkbegeleiding. De training werd zeer positief ontvangen door een groep van circa 25 deelnemers. De training voorziet in een behoefte. Veel Irakezen en Syriërs die de afgelopen jaren naar Nederland zijn gekomen willen graag meeleven met kerken en meer leren van het christelijke geloof. Vanwege de taal- en cultuurbarrières hebben de kerken dringend behoefte aan mensen die Arabisch spreken en een samenkomst kunnen (bege)leiden. Circa 50% van de cursisten was bij het begin van de cursus al structureel bij missionair werk betrokken. Zij gaven na ieder van de drie cursussen aan dat ze het geleerde meteen konden toepassen in hun werk. Bij een aantal anderen kon in de loop van het jaar reeds een

missionaire werkplek gevonden worden waar ze hun kennis en ervaring kunnen inzetten. Evangelie & Moslims is ook bij de begeleiding van dit missionaire werk betrokken. Voor 2017 zijn er opnieuw drie trainingsweekenden gepland.

Missionaire samenkomsten en gemeenschapsvorming

De medewerkers waren in 2016 intensief betrokken bij het helpen van plaatselijke kerken en samenwerkingsverbanden om missionaire samenkomsten op te zetten en mensen met moslimachtergrond hiervoor uit te nodigen. We merken dat veel gemeenteleden zo beïnvloed zijn door de jarenlange secularisatie in Europa dat ze erg terughoudend zijn. Veel nieuwkomers met moslimachtergrond zijn geestelijk echter zoekend. Oosterlingen verwachten ook enthousiasme wanneer iets/iemand voor ons belangrijk is. De medewerkers van Evangelie & Moslims hebben hen dan ook bemoedigd en geholpen om vrijmoedig over Jezus te spreken en met liederen en gebeden zijn Naam groot te maken. We zagen hier ook zegen op. Niet alleen doordat veel mensen blijven komen, maar ook doordat verschillenden tot geloof in Christus kwamen. Op verschillende plaatsen heeft Evangelie & Moslims het initiatief genomen om kerken bij elkaar te brengen in een gezamenlijk initiatief om tot wekelijkse samenkomsten en christelijke gemeenschapsvorming voor de doelgroep te komen. Dit sluit goed aan bij de training voor evangelisten die op deze manier samen met de kerken aan de slag kunnen.

Missionaire media

Evangelie & Moslims biedt via haar website Bijbels, christelijke lectuur, muziek en film aan in de moedertalen van de grootste groepen moslims in ons land en in het Nederlands. Door de grote belangstelling voor het evangelie onder Irakese en Syrische asielzoekers was er veel vraag naar Arabische Bijbels en lectuur. Dankzij steun die we daarvoor kregen, konden we voorzien in voldoende Arabisch materiaal.

Ook in 2016 gaf Evangelie & Moslims ondersteuning aan de website IsaRuhAllah, een website waar christenen met moslimachtergrond naar buiten treden met hun geloofsgetuigenis. De website krijgt geregeld reacties van bezoekers die meer willen weten over het christelijk geloof. Daarom werden in 2016 voorbereidingen getroffen om de site uit te breiden met een geloofscursus voor moslims die Jezus en het evangelie beter willen leren kennen. Voor die cursus werd een serie filmpjes opgenomen en werden coaches getraind, die de cursisten kunnen begeleiden.

3. Ondersteunen en bemoedigen gelovigen van moslimachtergrond

(Pastoraat en geloofsopbouw MBB)

De laatste decennia zijn enkele duizenden medelanders met moslimachtergrond tot geloof gekomen in Jezus en gedoopt in een christelijke gemeente. We noemen hen met een Engelse afkorting wel MBB's (Muslim Background Believers). De medewerkers onderhouden een breed netwerk van MBB's, bezoeken hen, nodigen hen uit en bemoedigen hen in hun geloof. In het verslagjaar waren medewerkers er diverse keren getuige van hoe mensen met een moslimachtergrond tot geloof in Jezus kwamen als hun Redder en Heer. Niet alleen asielzoekers uit Afghanistan, Irak, Iran, Somalië of Syrië, maar ook eerste en tweede generatie Nederlanders van Marokkaanse en Turkse achtergrond.

We zien hoe de gelovigen van Noord-Afrikaanse en Turkse achtergrond met toenemende vrijmoedigheid van hun geloof in Jezus getuigen naar hun eigen familie en vrienden uit de moslimgemeenschap. E&M weet zich met hen verbonden en zet zich in dat zij:

- hun plek vinden in een christelijke gemeente en groeien in het geloof,
- regelmatig andere MBB's ontmoeten op samenkomsten, conferenties en andere activiteiten waar ze elkaar kunnen opbouwen in het geloof,
- uitgedaagd en geholpen worden om hun geloof te delen met moslims,
- toegerust worden om samen met kerken een missionaire taak op te pakken.

Drie van de medewerkers van Evangelie & Moslims zijn zelf van moslimachtergrond.

Samenwerking met plaatselijke gemeenten

Evangelie & Moslims onderhoudt enkele missionaire websites die bedoeld zijn voor moslims. Deze websites werden ook in 2016 bezocht door honderden moslims. Verschillenden van hen namen contact op met ons. Steeds weer merken we dat er 'verborgen' gelovigen zijn. Mensen die soms al jaren geleden tot geloof in Jezus gekomen waren, maar dachten dat ze de enige waren van hun achtergrond en niet wisten hoe ze met hun nieuwe geloof naar buiten konden treden en een christelijke gemeenschap konden vinden waar ze zich thuis konden voelen. De medewerkers van Evangelie & Moslims konden hen opzoeken en in contact brengen met anderen die dezelfde weg zijn gegaan. Ook zochten de medewerkers van Evangelie & Moslims met hen een christelijke gemeente in de omgeving waar zij woonden.

De medewerkers van Evangelie & Moslims konden hen opzoeken en in contact brengen met anderen die dezelfde weg zijn gegaan. Ook zochten de medewerkers van Evangelie & Moslims met hen een christelijke gemeente in de omgeving waar zij woonden.

Veel predikanten en kerkenraadsleden deden een beroep op Evangelie & Moslims. De pastorale en diaconale zorgen van de moslims waarmee ze in aanraking kwamen, zijn totaal anders dan waar ze in hun gemeente gewend aan waren. Daarom hadden ze behoefte aan een klankbord en advies en namen daarom contact op met Evangelie & Moslims. Waar het ging om het communiceren van het evangelie was er ook vaak behoefte aan suggesties voor Bijbelstudie en lectuur.

De predikant van de Christelijk Gereformeerde kerk te D. belde over een Azeri vrouw die naar de kerk komt en tot geloof gekomen is. Ze heeft veel dingen meegemaakt in haar leven en de vraag was of iemand die haar taal sprak eens langs zou kunnen komen om met haar te praten en te bidden. Ik ben nu 3 keer naar haar toe geweest en zij heeft het als heel bemoedigend ervaren om in haar eigen moedertaal over levensvragen te kunnen spreken en samen te kunnen bidden.

Begeleiding rondom de doop

De doop is een sterk markeringspunt. Een keuze voortaan als een volgeling van Jezus Christus te willen leven. Na de doop is het echter nog niet eenvoudig voor de nieuwe gelovigen om een werkelijk thuis te vinden in een christelijke gemeente. Dat geldt met name voor asielzoekers bij wie de culturele kloof met de Nederlandse samenleving nog groot is. Ook christenen van Marokkaanse of Turkse achtergrond kennen de kerkcultuur vanuit hun moslimachtergrond niet.

Samenkomsten en conferenties

Nieuwe asielzoekers uit Turkije dienden zich in de loop van 2016 aan toen het bewind van president Erdoğan na de coup duizenden politieke tegenstanders opsloot in de gevangenis. De ontwikkelingen in Turkije leidden ook tot spanning onder Nederlanders met Turkse achtergrond in ons eigen land. Voor Evangelie & Moslims was dit reden temeer om samen met plaatselijke kerken

migranten met een Turkse achtergrond uit te nodigen voor samenkomsten om het evangelie van Jezus Christus te leren kennen. Bezoekers werden aangesproken door de radicale liefde die Jezus geeft, zelfs voor vijanden. In een tijd van toenemende polarisatie is het evangelie als een oase in de woestijn.

Voor Turkstaligen en voor Arabischstaligen en migranten uit Noord-Afrika werden samenkomsten georganiseerd. Deze zijn bedoeld om gelovigen van moslimachtergrond te bemoedigen en op te bouwen in hun geloof. Evangelie & Moslims stimuleert hen om in hun eigen woonplaats actief mee te leven met een christelijke gemeente. Tijdens de samenkomsten van Evangelie & Moslims kunnen zij hun ervaringen delen met anderen die dezelfde weg gaan en kunnen zij God groot maken in de taal van hun hart.

In oktober werd voor beide groepen een weekendconferentie georganiseerd. Tijdens de Turkstalige conferentie sprak ds. Zekai uit Izmir. Zekai sprak over het vaderhart van God, identiteit, vergeving en omgaan met je verleden. Het heeft de Turkse gelovigen bijzonder opgebouwd. Een vrouw met een zeer traumatische achtergrond vertelde dat wat ze hier leerde een hoogtepunt vormde in haar wandel met Jezus. “Het was een van de mooiste weekenden van mijn hele leven”, zei een oudere Turkse man. We zien bij vrijwel alle bezoekers een positieve uitwerking op langere termijn van de deelname aan de conferenties. Er is sprake van geloofsgroei en toenemende vrijmoedigheid om het te getuigen.

De spreker bij de conferentie voor Arabischtaligen en migranten uit Noord-Afrika van dit jaar was Henri Aoun uit Frankrijk. Hij behandelde een heel praktisch thema over gezin en opvoeding. Aan bod kwamen onderwerpen als het huwelijk, christelijke opvoeding en integreren in de westerse maatschappij. Deze thema's spelen sterk bij migranten, ook bij Noord-Afrikanen die hier al drie generaties zijn. Wanneer zij als eersten of enigen van hun familie christen worden, moeten zij veel nieuwe keuzes maken hoe ze hun leven inrichten. De groep was heel divers. Mensen uit Irak, Syrië, Jemen, Marokko, Sudan en Egypte. Desondanks was er sprake van grote eensgezindheid en onderlinge liefde.

4. Bestuur en samenwerkingsverbanden

Bestuur en participanten

Het Algemeen Bestuur van de stichting bestaat conform de statuten (laatst gewijzigd 1-7-2009) uit vertegenwoordigers van de volgende vijf participanten van Evangelie & Moslims:

- De GZB (Gereformeerde Zendingsbond),
- De IZB – vereniging voor zending in Nederland,
- De Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK),
- De Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK),
- De Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) (GKV).

Conform de statuten hebben bovengenoemde participanten elk één of twee bestuursleden benoemd. Deze bestuursleden hebben vervolgens een onafhankelijke voorzitter en een penningmeester benoemd. Ieder bestuurslid treedt na 4 jaar af en is tweemaal herbenoembaar. De maximale zittingsduur is 12 jaar. Het Algemeen Bestuur van de stichting bestond aan het einde van het verslagjaar uit de volgende personen (het jaartal verwijst naar het aantreden):

- Drs. B. (Barend) van Amerongen, Hooglanderveen (namens de CGK, 2015),
- Drs. ing. J.K. (Jan) Boersema, Soest (penningmeester/plaatsvervangend secretaris, 2009),
- Drs. J.J. (Janneke) Burger-Niemeijer, Kampen (namens de GKV, 2011),
- Ing. G.J. (Jurjen) de Groot, Amersfoort (namens de IZB, 2015),
- Ds. J.P. (Jan) Ouwehand, Beekbergen (namens de GZB) (plaatsvervangend voorzitter, 2011),
- Drs. T. (Theo) Snijder, Capelle a/d IJssel (namens de NGK, 2014),
- Ds. W.G. (Wijgert) Teeuwissen, Veenendaal (voorzitter, 2011),
- Ds. N.M. (Niek) Tramper, Gouda (namens de IZB, 2013),
- Ds. G.J.H. (Gert Jan) Vogel, Dordrecht (namens de CGK, 2012),
- Ds. P.P.H. (Paul) Waterval, Harderwijk (namens de GKV, secretaris)(2014).

Het bestuur vergadert 4 maal per jaar samen met de directie. Het bestuur heeft de uitvoering van het beleid geheel gedelegeerd aan de directie.

Aan de bestuursleden worden geen andere vergoedingen toegekend dan een vergoeding voor gemaakte reiskosten van voor de uitoefening van hun functie noodzakelijke reizen van de woonplaats naar de plaats van vergadering vice versa.

Samenwerkingsverbanden

- Intensief contact en regelmatige samenwerking was er met *stichting Gave*, die zich specifiek richt op asielzoekers en met *Het Kruispunt* een studie- en toerustingscentrum dat zich inzet voor het missionaire werk onder moslims vanuit de MAR (missionaire arbeid Rijnmond van de GKV).
- Contact was er met diverse werkers en zendingsorganisaties die werkzaam zijn in landen waar de bevolking voornamelijk uit moslims bestaat.
- Zoals al jaren gebruikelijk, was er een jaarlijkse ontmoeting met de Beraadgroep Interreligieuze Ontmoeting (BIO) van de Raad van Kerken.

-Sinds 2014 is er een initiatief van samenwerking van een 14-tal christelijke missionaire organisaties die zich (onder meer) op moslims richten onder de naam *Loving and Serving Muslims*. Vanuit dit initiatief wordt een drietal gezamenlijke activiteiten georganiseerd. Het ging in 2016 om een bezinningsdag in juni te Rotterdam, een toerustingsmoment tijdens het Pinkster-Opwekkingsfestival en een gebedsdag in oktober. Evangelie & Moslims was hierin actief betrokken.

5. Personeel & Organisatie

In het verslagjaar waren er negen medewerkers in dienst van de stichting (totaal 4,4 fte). Op 1 april namen we afscheid van dhr. H.J. (Herman) Takken die maar liefst 34 jaar werkzaam was bij de stichting Evangelie & Moslims. We zijn dankbaar voor zijn waardevolle bijdrage in deze periode. Hij richtte zich naast toerusting van gemeenteleden, vooral ook op de pastorale zorg voor Arabischtaligen en Noord-Afrikanen. In deze vacature is dhr. Samer Younan benoemd.

In 2016 waren er diverse vrijwilligers actief die zich inzetten voor enkele kantoorwerkzaamheden en als bij hulp bij de conferenties en samenkomsten. Met twee vrijwilligers die regelmatig vrijwilligerswerk verrichten is een vrijwilligerscontract afgesloten.

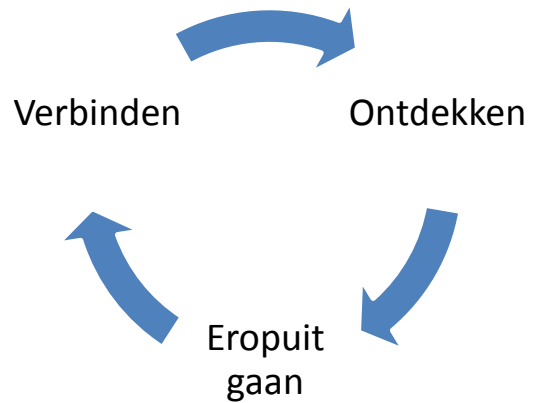
De dagelijkse leiding was in handen van ds. C.W. (Cees) Rentier als directeur. Hij is predikant binnen de PKN en heeft geen nevenfuncties naast zijn werk bij Evangelie & Moslims.

6. Toekomstperspectief

‘Jezus leren kennen en volgen.’

Dat is de slogan van ons nieuwe beleidsplan voor de jaren 2017-2020. Met deze woorden willen we kernachtig samenvatten waar het in ons werk om gaat.

Drie kernbegrippen geven weer hoe we onze missie vormgeven. Ze hangen met elkaar samen. We helpen christelijke gemeenten oog te krijgen voor de vreugde van moslims die Jezus Christus leren kennen als hun Redder en Heer. Zo **ontdekt** een christelijke gemeenschap dat God van hen vraagt om het evangelie te delen met anderen. We bemoedigen christenen om **eropuit te gaan** om moslims te ontmoeten. Daar helpen we hen bij door inzet van onze medewerkers en met materialen. Als moslims volgelingen van Jezus worden, **verbinden** we hen met een christelijke gemeente. Daar **ontdekken** deze nieuwe gelovigen met andere christenen hoe zij samen Jezus kunnen volgen en **eropuit** kunnen **gaan** om te vertellen wie Hij is. Het zijn niet wij die deze beweging in gang zetten. Het is het werk van Gods Geest, waaraan wij dienstbaar mogen zijn.

We zien dat door alle onrust en geweld veel mensen zijn losgeraakt uit hun vaak gesloten leef- en denksystemen. Het heeft zowel christenen als moslims gedwongen na te denken over de fundamenteën van hun geloof. We zien onder vrijwel alle groepen moslims een toenemende openheid voor het evangelie en bij veel christenen een besef dat de kerken hen van harte dienen uit te nodigen samen de weg van Christus te gaan. Daardoor neemt het missionaire werk toe en zien we kansen voor uitbreiding.

Benutten van kansen bij nieuwe initiatieven

De laatste 10 jaar is er een grote verschuiving in de protestantse kerken op gang gekomen. Naast de bestaande traditionele kerken ontstaan er allerlei nieuwe missionaire samenkomsten en gemeenschappen voor bepaalde doelgroepen. Op dit moment willen veel missionair actieve gemeenteleden juist in dit soort initiatieven investeren. Ook is er vanuit de landelijke kerken juist voor dit soort nieuwe initiatieven steun en geld beschikbaar.

We willen de komende vier jaar deze mogelijkheden benutten door:

- bij bestaande initiatieven steun aan te bieden zodat er meer aandacht komt voor de doelgroep,
- waar grote concentraties van de doelgroep wonen, samen met de plaatselijke kerken te investeren in gerichte evangelisatie, samenkomsten en gemeenschapsvorming,
- christenen van moslimachtergrond te trainen om samen met andere christenen missionair werk op te zetten of te versterken.

7. Jaarrekening 2016

We zijn dankbaar dat uit de navolgende jaarrekening blijkt, dat we dit jaar met een positief saldo afsloten. Het positieve saldo heeft in belangrijke mate te maken met hogere inkomsten uit giften vanuit eigen fondsenwerving. We merken dat er onder christenen de laatste jaren een sterk groeiend besef is van de noodzaak van ons werk en de bereidheid om dat te steunen. Dat geeft vertrouwen om te investeren in de toekomst.

Door de unieke structuur van onze stichting bestaat een deel van de inkomsten uit bijdragen van de participanten die vooraf worden toegezegd. De participanten die Evangelie & Moslims hebben opgericht en zitting hebben in het bestuur, vertegenwoordigen de verbinding met de kerken van de Reformatie. Zij waarborgen met hun bijdrage de continuïteit van het werk. We zijn echter blij met een groei van de inkomsten uit eigen fondsenwerving die het mogelijk maakt dat het werk kan groeien.

Een groot verschil tussen begroting en resultaat is op het punt van de missionaire ondersteuning van gemeenten. Hiervoor hebben we gericht extra steun gekregen en die steun hebben we ook kunnen gebruiken voor extra werkzaamheden. Het gaat hierbij om de training van evangelisten, de verbetering van missionaire websites, de ontwikkeling van werkmaterialen en de hulp aan plaatselijke kerken.

Doelstelling voor het meerjarenbeleid is om de kosten voor de fondsenwerving op de langere termijn lager te houden dan 10% van de opbrengst uit eigen fondsenwerving. Omdat het bestuur besloten heeft dat de inkomsten uit eigen fondsenwerving een substantieel groter deel van de totale inkomsten behoren te worden, is besloten dat in de periode 2015 t/m 2018 een percentage tot maximaal 25% toelaatbaar is.

De participanten hebben een belangrijk deel van de continuïteitsreserve geschonken om schommelingen tussen inkomsten en uitgaven te kunnen opvangen. De hoogte van de continuïteitsreserve is door het bestuur vastgesteld op het totaal van drie maanden van de vaste lasten zijnde € 90.000,-. De reserves 'buitenlandse reizen & studie', 'aanpassing media' en 'lectuur' zijn vastgesteld door het bestuur met het oog op de voortgang van specifieke werkzaamheden. Er zijn en worden geen beleggingen gedaan.

We zijn blij dat er in het verslagjaar sprake was van een groei van de giften. Wellicht bent u als lezer van dit jaarverslag ook donateur van Evangelie & Moslims. Als dat zo is, danken we u hartelijk voor uw bijdrage en hopen dat u ook dit jaar het werk mee wilt dragen.

Evangelie & Moslims is door de belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling. Dat betekent dat giften kunnen worden afgetrokken van de belasting.

Voor particulieren, kerkelijke gemeenten en voor ondernemers zijn er verschillende manieren om het werk te ondersteunen.

Kijk op onze website en neem contact met ons op.

De jaarrekening is opgesteld conform de richtlijn voor fondsenwervende instellingen zoals die door de Raad voor de Jaarverslaggeving is gepubliceerd (richtlijn 650). Door accountantskantoor Van REE te Barneveld is er een controleverklaring verstrekt over deze jaarrekening. Wanneer u een email stuurt aan info@evangelie-moslims.nl krijgt u deze volledige jaarrekening inclusief controleverklaring toegestuurd per email.

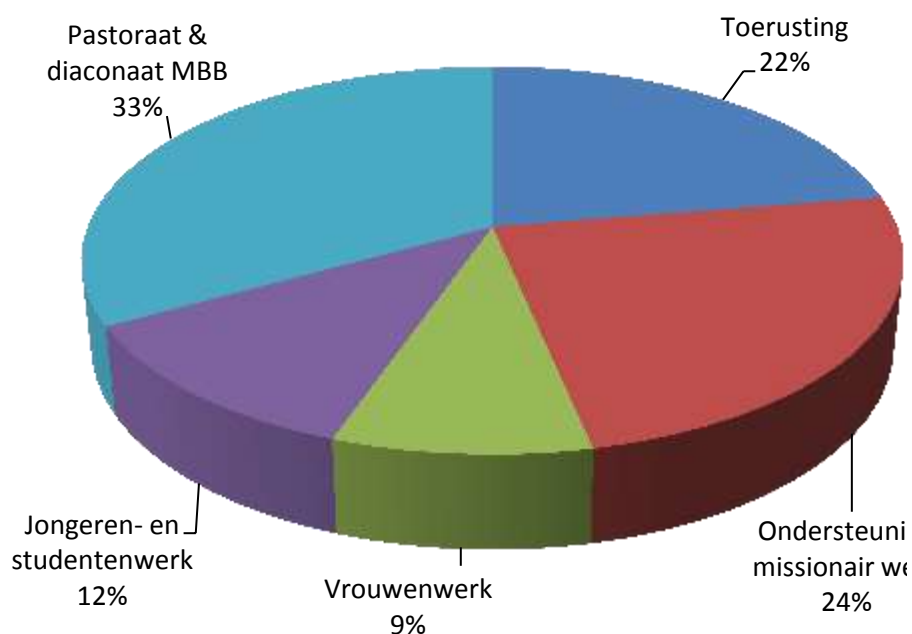
De volgende pagina's geven een samenvatting van deze jaarrekening.

Staat van baten en lasten over 2016

	Uitkomst 2016 €	Begroting 2016 €	Uitkomst 2015 €
BATEN			
Baten bijdragen participanten	205.344	190.500	237.525
Baten uit eigen fondsenwerving	225.826	160.448	135.542
Rentebaten en baten uit beleggingen	179	0	334
Totale baten	431.349	350.948	373.401
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Toerusting	66.756	81.253	60.621
Ondersteuning missionair werk	72.137	25.833	47.657
Vrouwenwerk	25.803	26.853	26.578
Jongeren- en studentenwerk	34.384	37.265	33.243
Samenwerkingsprojecten	0	2.000	0
Pastoraat & diaconaat MBB	98.402	110.515	101.576
Totaal	297.481	283.718	269.675
Werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	25.516	32.685	17.913
Percentage kosten / baten eigen fondsenwerving	11,3%	20,4%	13,2%
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	32.948	32.647	29.308
Percentage beheer & administratie / totaal lasten	9,3%	9,4%	9,2%
Totale lasten	355.945	349.050	316.896
Resultaat	75.403	1.898	56.505

Verdeling besteding aan doelstellingen

Specificatie loonkosten

	Uitkomst 2016	Begroting 2016	Uitkomst 2015
	€	€	€
Lonen en salarissen	195.843	201.300	187.325
Uitkering ziektegeden	0		0
Sociale lasten	34.367	35.800	34.467
Pensioenlasten	18.962	20.500	19.224
Overige personeelskosten	14.311	6.580	10.597
	<u>263.483</u>	<u>264.180</u>	<u>251.613</u>
Gemiddeld aantal werknemers			
Toerusting	0,93	0,94	0,78
Ondersteuning missionair werk	0,81	0,41	0,49
Vrouwenwerk	0,37	0,37	0,38
Jongeren- en studentenwerk	0,42	0,52	0,49
Pastoraat & diaconaat MBB	1,26	1,42	1,45
Werving baten	0,30	0,30	0,19
Beheer en administratie	0,35	0,35	0,31
	<u>4,43</u>	<u>4,30</u>	<u>4,09</u>
Salariskosten	249.172	257.600	241.016
Gemiddelde salariskosten per fte (inclusief sociale lasten en pensioenpremies)	56.309	59.907	58.891

Bezoldiging bestuurder en feitelijke leidinggevenden

Aan de statutaire bestuurders worden geen andere vergoedingen toegekend dan een vergoeding voor reiskosten naar vergaderingen. Het bestuur heeft de feitelijke leiding overgedragen aan de titulaire directie. De directie bestond uit twee personen, de directeur en de adjunct-directeur en de bezoldiging is als volgt:

Directeur	55.253	52.948
Adjunct-directeur (per 1 april 2016 met pensioen)	8.526	28.753

De bezoldiging betreft de totale brutovergoeding, exclusief sociale lasten en pensioenlasten.

Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan bestuurders of feitelijk leidinggevenden.

Begroting 2017

	Begroot 2017
	<u>€</u>
BATEN	
Baten bijdragen participanten	166.500
Baten uit eigen fondsenwerving	219.500
Rentebaten en baten uit beleggingen	
Totale baten	<u>386.000</u>
LASTEN	
Besteed aan doelstellingen	
Toerusting	86.621
Ondersteuning missionair werk	88.362
- Vrouwenwerk	24.507
- Jongeren- en studentenwerk	8.369
Pastoraat & diaconaat MBB	119.161
	<u>327.020</u>
Werving baten	
Kosten eigen fondsenwerving	37.574
	<u>37.574</u>
Beheer en administratie	
Kosten beheer en administratie	35.953
	<u>35.953</u>
Totale lasten	<u>400.546</u>
Resultaat	<u>-14.546</u>

Evangelie & Moslims stimuleert en ondersteunt christenen en christelijke gemeenschappen om moslims in ons land gastvrij uit te nodigen, in woorden en daden te laten zien wie Jezus Christus voor ons wil zijn en samen Hem te volgen als Redder en Heer. Evangelie & Moslims ondersteunt christenen met een moslimachtergrond om als deel van een christelijke gemeenschap Jezus te volgen en een goed getuigenis te geven naar anderen.

Postbus 2060
3800 CB Amersfoort
Tel. 033-4659290
info@evangelie-moslims.nl
www.evangelie-moslims.nl

